

אסור לחזור לעידן המשואות

written by מאיר בן שבת | 19.10.2025

"הנשק שלנו הוא נשק לאומי לגיטימי, אנו עושים בו שימוש רק נגד הכיבוש" [?] כך הבהיר שלושם בכיר הלשכה המדינית [?] ע'אזי חמד בראיון לערוץ אלמיאדין הלבנוני.

זמן קצר לפניו הצהיר בכיר אחר, זאהר ג'ברין כי "המאבק יימשך עד לשחרור כל האסירים הפלסטיניים".

אם בעקבות ההסכם לסיום המלחמה היה למישהו ספק, בארגון הטרור מבהירים ולא רק בהצהרות: חמאס כאן כדי להישאר. על נשקו ועל לוחמיו. נכון שבהודעות הרשמיות הם מקפידים להדגיש את מחוייבותם להסכם אך את עמדתם בעניין סעיף ההתפרקות מנשק הם לא הסתירו.

לכל היותר רומזים שם על נכונות ל"הודנא" ברצועת-עזה למשך 3-5 שנים, שתנוצל לשיקום היכולות שנפגעו. בלי להתפרק מהנשק וללא כל ויתור על המרכיבים הצבאיים. חדי השמיעה יכלו לזהות את הכיוון הזה גם בדברים שאמרו גורמים מצריים רשמיים.

הצהרותיו של הנשיא טראמפ על המחויבות לפרק את חמאס מנשקו מחממות את הלב. יש להן חשיבות בהצבת רף הציפיות למדינות המתווכות מול חמאס ובהבניית הלגיטימציה למהלכיה של ישראל. למרות זאת, כך נדמה, הן לא מצליחות להרגיע את חששותיו של הציבור בישראל בעניין הזה.

ראשית, משום שהמציאות בהווה מספרת סיפור שונה מכך. חמאס מתעשת במהירות מהמכה שספג, חוזר לשלוט ברחובות בסיוע פעיליו החמושים, מוציא להורג את מתנגדיו ומקיים מנגנונים יעילים של פיקוד ושליטה.

שנית, לאור הבנת התפקיד שהנשק ממלא בתפיסת ההתנגדות של חמאס, והצהרות דובריו כי לא יוותרו עליו.

שלישית, לנוכח ניסיון העבר והכרת דרכי הרמייה שבהן חמאס משתמש.

רביעית, מתוך הספקנות שקיימת ביחס לרצון וליכולת של המתווכות לכפות זאת על חמאס.

חמישית, מתוך התבוננות בניסיון הלא כל כך מוצלח שאנו עדיין בעיצומו לפרק את חיזבאללה בלבנון מנשקו.

שישית, לאור ההבנה כי האפשרות לחידוש הלחימה אינה עולה בקנה אחד עם הכוונה להאיץ את הרחבת הסכמי אברהם.

גם האכזבה ממה שנראים כסימני גוויעה של חזון ההגירה, אינה מוסיפה לאמון ביחס להצהרות

על פירוק נשק חמאס.

למרות כל זאת, עדיין נותר מקום לתקווה. התחזיות הפסימיות שקרסו לאורך המלחמה לימדו אותנו להיות צנועים בהערכותינו ולקוות להפתעות חיוביות. תנאי לכל הוא, שנתבונן על המציאות בעיניים פקוחות ולא נשעה להאמין לסיפורי חמאס ולתירוצי המדינות המתווכות. האמת עדיפה גם כאשר היא יותר מדאיגה מהחלופות.

כיצד על ישראל להגיב לפיגועים מצד חמאס בעזה? ראשית, בשום אופן אין להתחשב בסיבות או בתוצאות. כל פיגוע או ניסיון-פיגוע יהיו אשר יהיו נסיבותיהם ותוצאותיהם מחייבים תגובה קשה. שנית, ללא פרופורציה. מידתיות היא הדרך של חמאס לעצב משוואת תגובה שאיתה הוא יוכל לחיות. תגובה ישראלית מידתית תשחק לידי של אירגון הטרור.

שלישית, לא רק נגד יכולות צבאיות. מצב שבו ישראל פוגעת ביכולות צבאיות של חמאס, רק בתגובה לפיגועים נגדה, מעגן מציאות שבה ישראל בעצם מאפשרת את קיומן של היכולות הללו, כל עוד אין לחימה וזהו כשלעצמו מסר מנוגד לדרישת הפירוז.

הפעולות הכואבות לחמאס, כפי שלמדנו עד כה, הן הפצצת מבנים ("מגדלים") וסיכול ממוקד של בכירים. זו איפוא צריכה להיות המדרגה הנמוכה ביותר בתגובה הישראלית.

נחזור לעניין הפירוז. בנקודת הזמן הנוכחית, שבה חמאס לא מתפרק מנשקו, ישראל צריכה לכל הפחות למנוע את התחמשותו. זה נכון לגבי הברחות נשק ברחפנים ובשיטות נוספות, ולא פחות חשוב ² לגבי ייצור עצמי של אמצעי לחימה.

בזמן שמשאיות האספקה כבר נכנסות לרצועה, וכשטרקטורים של העריות בעזה ובח'אן יונס כבר מתרוצצים ברחבי הערים, הודיע שר החוץ המצרי כי בחודש הבא תתקיים במצרים ועידה בינלאומית במטרה לגיבוש תוכנית מקיפה לשיקום ההרס שנגרם במלחמה האחרונה.

לפי לשון ההודעה, הוועידה תתמקד בשיקום תשתיות, בתי חולים, בתי ספר ודיר, בנוסף לתמיכה בכלכלה המקומית והעסקת אלפי עובדים פלסטינים.

במקביל לכך דוח בתקשורת על כוונת וושינגטון לקדם את שלב ב' של "תוכנית טראמפ", ובמרכזו ³ שיקום רפיח. כפי שנכתב לא פעם בדפי עיתון זה, השיקום האזרחי הוא התשתית והמעטפת לשיקום הצבאי של חמאס. בתוך מאות משאיות האספקה שיועברו לרצועת עזה יהיו גם אמצעי לחימה, וכן חומרים ואמצעים דו-שימושיים שנחוצים לייצור נשק ותחמושת. אם יש מי שטוען שקיים פיקוח יעיל שמאפשר למנוע זאת, נטל ההוכחה מוטל עליו.

פורסם בישראל היום, בתאריך 20.10.2025.